

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 152/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou MAĎAR & Partners, s. r. o., Námestie Š. Moyzesa 26, Banská Bystrica, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Miloša Maďara, PhD., LL.M., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 5/2013 z 11. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 To 5/2013 z 11. apríla 2013 (ďalej len „uznesenie z 11. apríla 2013“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) sp. zn. PK – 1 T 49/2010 z 8. novembra 2010 (ďalej len „rozsudok z 8. novembra 2010“) bol sťažovateľ uznaný vinným z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), odsúdený na trest odňatia slobody na päť rokov, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Trestného zákona zaradený do prvej nápravno výchovnej skupiny, a súčasne mu bolo podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 uložené uhradiť poškodenej spoločnosti [REDACTED], škodu v sume 185 885,946 € (5 600 000 Sk).

Odvolanie sťažovateľa z 24. marca 2011 najvyšší súd na verejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 5 To 11/2011 z 19. januára 2012 (ďalej len „uznesenie z 19. januára 2012“) podľa § 256 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 zamietol. Sťažovateľ podal proti uzneseniu z 19. januára 2012 dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Tdo V 8/2012 z 20. februára 2013, ktorým vyslovil, že uvedeným uznesením, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku bol v neprospech sťažovateľa porušený zákon v ustanoveniach § 233 ods. 1 a § 256 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, uvedené uznesenie zrušil aj spolu s ďalšími rozhodnutiami naň obsahovo nadväzujúcimi, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej jeho zrušením došlo, stratili svoj podklad, a najvyššiemu súdu ako súdu odvolaciemu prikázal, aby predmetnú vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podaním označeným ako „*Doplnenie písomných dôvodov odvolania*“ zo 7. apríla 2013 doručeným najvyššiemu súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 5/2013 sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu doplnil dôvody podaného odvolania z 24. marca 2011.

Najvyšší súd vo veci vedenej pod sp. zn. 5 To 5/2013 na verejnom zasadnutí konanom 11. apríla 2013 uznesením podľa § 256 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol.

Proti uzneseniu najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu podal 28. mája 2013 dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 11/2013 z 10. decembra 2014 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté (sťažovateľovi bolo uvedené uznesenie doručené 13. januára 2015).

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 3 PP 3/2014 z 21. februára 2014 (právoplatným a vykonateľným 21. februára 2014) bol sťažovateľ podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 8. novembra 2010 s určením skúšobnej doby v trvaní 4 (štyroch) rokov.

Rozsudkom špecializovaného trestného súdu z 8. novembra 2010 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 5 Trestného zákona, avšak podľa sťažovateľa zo skutkových zistení v odôvodnení uvedeného uznesenia nevyplýva záver, že z jeho strany došlo k prisvojeniu si cudzej veci, ani záver o jeho povinnosti disponovať s vecou určitým spôsobom, a taktiež v ňom nie je čitateľný účel, s ktorým mal so zverenou vecou, resp. majetkovými hodnotami disponovať, napriek tomu, že vyriešenie tejto otázky je z hľadiska právnej kvalifikácie jeho skutku podľa jeho názoru zásadné.

Sťažovateľ poukázal na to, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci svoj záver, podľa ktorého „z titulu zmluvného zastúpenia poškodenej organizácie mal možnosť nakladať so všetkým majetkom“, ďalej nerozvádžajú z hľadiska naplnenia zákonného znaku

skutkovej podstaty trestného činu sprenevery, čo sa prenáša do nesprávneho právneho posúdenia jeho konania. V tejto súvislosti mali sudy zúčastnené na rozhodovaní predovšetkým podľa sťažovateľa uviesť skutkové okolnosti, z ktorých by bolo zrejmé, o aké zmluvné zastúpenie má ísť, čo je jeho obsahom v rovine právnej a vecnej i z akého právneho titulu pochádza, pričom odkaz na plnú moc od [REDAKČIA] z 25. januára 2002 (ako na jednostranný právny úkon) podľa neho rozhodne nepostačuje.

V argumentácii sťažovateľ poukázal na to, že výrok odsudzujúceho rozsudku, ktorým bol obvinený uznaným vinným trestným činom, ktorého skutková podstata má tzv. blanketnú alebo odkazovaciú dispozíciu, musí obsahovať odkaz na konkrétne ustanovenie právneho predpisu, ktorý obvinený porušil spôsobom zakladajúcim trestnú zodpovednosť. V jeho prípade sudy zúčastnené na rozhodovaní v jeho veci neučinili „konkrétny odkaz na výpočet povinností“, ktoré pre neho mali vyplývať a z ktorého by bolo možné definovať právne významným spôsobom účel zverejnenia veci a následne zhodnotiť naplnenie skutkovej podstaty trestného činu sprenevery.

Skutkové zistenia súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci podľa sťažovateľa neumožňujú urobiť jednoznačný záver o jeho úmysle spáchať skutok, pre ktorý bol odsúdený. Sťažovateľ ďalej v tejto súvislosti uviedol: *«Zo skutkových zistení vyplýva, že dispozičné oprávnenie k účtu pre [REDAKČIA] som zriadil dňa 05. 03. 2002, pričom príkaz na úhradu na ľarchu účtu obchodnej spoločnosti [REDAKČIA] bol realizovaný dňa 06. 03. 2002 [REDAKČIA], pričom tento vo svojej výpovedi (dňa 10. 12. 2004) podpís aj písmo prehlásil za svoje a vysvetlil to tak, že mu ho mohol dať podpísať [REDAKČIA] medzi inými dokladmi, ktoré podpisoval. V konfrontácii medzi mojou osobou a [REDAKČIA] [REDAKČIA] (konanej dňa 12. 05. 2005) svedok Vicel uviedol, že údaje na vyplnenie prevodného príkazu mu poskytol p. [REDAKČIA] a pokyn na prevod peňazí dal [REDAKČIA]. Moju osobu žiadny svedok pri prevode a ani pri výbere predmetnej sumy neuvádza (naopak preukázateľná je spojitosť osôb [REDAKČIA] – prevod a výber peňazí a [REDAKČIA] – vystavoval faktúru), takže skutkové zistenia, v zmysle ktorých som ja mal konať prostredníctvom týchto osôb, sú v príkrom rozpore s právnymi závermi, ktoré napádam.*

Pokiaľ má byť obvinený uznaný vinným zo spáchania trestného činu, môže sa tak stať, pokiaľ ide o subjektívnu stránku trestného činu, iba na podklade konkrétne zistených a v skutkovej časti výroku o vine uvedených skutočností, ktoré naplňajú aspoň niektorú alternatívu zo zákonných znakov vyjadrených v dikcii zákona.

Súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že z „hľadiska konkrétnej formy zavinenia, obžalovaný konal v úmysle priamom“, avšak zo skutkových zistení takýto záver nie je podľa môjho názoru možné urobiť. Ak súd prijal ako vierohodné výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], s čím naďalej nesúhlasím, ani zo skutkových zistení, ktoré boli vyformované výpoveďami týchto osôb nie je možné urobiť právny záver o tom, že som mal vedieť o tom, že faktúra č. 2002 vystavená obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] pre odberateľa [REDAKOVANÉ], má byť vystavená za fiktívne služby, že tie služby nemajú byť nikdy a žiadnou osobou obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] poskytnuté a že uvedomujúc si túto skutočnosť som prostredníctvom sprostredkovateľa konal takým spôsobom, že jediným a nevyhnutným dôsledkom môjho konania, s ktorým som počítal, bolo konanie v rozpore so záujmami spoločnosti v prospech seba alebo tretej osoby.»

Zo skutkových zistení súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci podľa sťažovateľa ďalej «nevyplývajú také skutkové zistenia, z ktorých by bolo možné urobiť záver o personifikácii skutočného vlastníka obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Jediné cez detailné rozpracovanie tejto okolnosti je možné ďalej rozvinúť úvahy na tému, aký bol podnikateľský zámer spoločnosti v čase skutku, za ktorý som bol odsúdený a z akých konkrétnych rozhodnutí spoločníka tento zámer vyplýva. Je v rozpore s právom, ak sa táto okolnosť zisťuje cez štatutárneho zástupcu (majúc na zreteli [REDAKOVANÉ]), ktorý v zmysle zákona nie je oprávnený záväzným spôsobom určovať hospodársky záujem obchodnej spoločnosti a definovať spôsoby jeho formovania či naplňania, ale je oprávnený iba spoločnosť zastupovať navonok vo vzťahu k tretím osobám.

Pre doplnenie ďalej uvádzam, že aj Najvyšší súd v odvolacom konaní 2 Toš 6/2007, v rozhodnutí zo dňa 11. 10. 2007 (v tomto konaní bolo pôvodne rozhodnuté aj ohľadom tohto skutku, ktorý bol následne vylúčený na samostatné konanie) vyzval v zrušujúcom uznesení Špeciálny súd v Pezinku. aby právne relevantným spôsobom vyriešil otázku

vlastníctva spoločností [REDACTED] a [REDACTED] (bod 3; str. 25). Na str. 25 predmetného rozhodnutia sa uvádza: „Pokiaľ by si špeciálny súd zodpovedne vyriešil otázku vlastníctva, mal dospieť k záveru, že spoločnosti [REDACTED] a [REDACTED] vlastní [REDACTED] a prostredníctvom nich [REDACTED] a [REDACTED], pričom títo nemôžu sami sebe spôsobiť škodu ani sa uviesť do omylu.“ Predmetná povinnosť pritom platí aj pre toto konanie. Špecializovaný trestný súd v Pezinku sa však v rozsudku súdu prvého stupňa s touto otázkou vôbec nevysporiadal, právne záväzný názor odvolacieho súdu nezohľadnil, pričom tento stav nekorigoval ani senát v konaní 5 To 11/2011 v rozhodnutí zo dňa 19. 01. 2012, resp. ten istý senát v uznesení Najvyššieho súdu. Takýmto postupom bol podľa môjho názoru porušený zákon v môj neprospech.».

Vo vzťahu k nesprávosti výroku týkajúceho sa náhrady škody sťažovateľ v rámci svojej argumentácie uviedol: „V napadnutom rozhodnutí súd v súvislosti s osobami, ktoré mali participovať na trestnej činnosti uvádza, že na spáchaní trestného činu sa mali priamo či nepriamo podieľať tri osoby, okrem mňa [REDACTED] (už nebohý) a [REDACTED]. Výrok o náhrade škody, v ktorom som bol zaviazaný na náhradu škody údajne poškodenej spoločnosti [REDACTED] sám, tak okrem iného aj z tohto dôvodu neobstoí. Prioritne ale zdôrazňujem, že v súvislosti s rozhodovaním o náhrade škody nie je zo skutkových zistení preukázaný jeden zo základných hmotnoprávných predpokladov zodpovednosti za škodu, a to akú povinnosť som mal svojim konaním porušiť a z čoho (zákona či zmluvy) mi táto povinnosť a v akom rozsahu vyplývala.“

Najvyšší súd ako súd odvolací sa na verejnom zasadnutí v tejto veci podľa sťažovateľa zameral len na objasňovanie okolností jeho neprítomnosti na verejnom zasadnutí o odvolaní 19. januára 2012, čo „z hľadiska merita veci postráda akúkoľvek vecnú súvislosť a hodnotenie tejto otázky po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu bolo formálne aj vecne redundantné“.

Z písomného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 11. apríla 2014 podľa sťažovateľa vyplýva «ostentatívna iniciatíva odvolacieho senátu „zápasiť“ s názorom dovolacieho súdu», ktorým bolo z dôvodu porušenia zákona zrušené jeho predchádzajúce

rozhodnutie v tejto veci. Len touto logickou interpretáciou si je podľa sťažovateľa možné vysvetliť skutočnosť, že najvyšší súd v uznesení z 11. apríla 2013, ktoré má celkovo 34 strán, venoval 21 strán presadzovaniu názoru, z ktorého malo vyplynúť, že dovolací senát rozhodol o podanom dovolaní nesprávne, keď tomuto vyhovel a z dôvodu nezákonnosti zrušil uznesenie najvyššieho súdu z 19. januára 2012.

Sťažovateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že porovnaním zvukového záznamu z hlavného pojednávania konaného 8. novembra 2010 na špecializovanom trestnom súde s jeho písomným prepisom zistil, že v písomnom prepise chýba vyjadrenie svedka [REDAKOVANÉ], ktoré učinil na záver svojho výsluchu, v ktorom sa priznal k tomu, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, spáchal, vyjadril ľútosť nad svojím konaním a za svoje konanie sa ospravedlnil, zároveň vyhlásil, že za skutok nebol nikdy stíhaný a ani odsúdený. Bez ohľadu na skutočnosť, či sa táto okolnosť prihodila úmyselne alebo nedbanlivostným konaním, podľa sťažovateľa jej nezohľadnenie je vážnym defektom v rámci dokazovania, pretože podľa neho ide o otázku, bez ktorej vyriešenia nie je možné vo veci spravodlivo a v súlade so zákonom rozhodnúť.

Vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa nedodržania princípu subsidiarity trestnej represie v predmetnej veci sťažovateľ uviedol: *«Nie je známe, že by si poškodený uplatňoval akýmkoľvek prostriedkami civilného práva (občianskeho či obchodného) nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré mali byť podľa vyjadrenia [REDAKOVANÉ] odčerpané v neprospech a na škodu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Ak malo byť platené za služby, ktoré sa neuskutočnili, poškodený mohol využiť inštitút vydania bezdôvodného obohatenia či náhrady škody, ktoré by boli vo vzťahu k tvrdeným spôsobeným následkom spôsobilé korigovať podľa jeho názoru nezákonný stav. Aktivita [REDAKOVANÉ] ako konateľa právnickej osoby, ktorý tvrdil, že došlo ku spôsobeniu škody, bola nahradená vlastnou iniciatívou OČTK a súdov, čím došlo k nastúpeniu štátnej/verejnej moci na miesto poškodeného v súkromnoprávnom vzťahu, pričom takýto stav vykazuje znaky neproporcionálneho použitia trestnoprávnej represie. Svedok [REDAKOVANÉ] sa podľa môjho názoru ujal príležitosti a využil situáciu okolo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a svojimi*

výpovedami odklonil pozornosť OČTK od svojej osoby. Z vyjadrenie [REDAKČNÝ KOTÍK] banky, a. s. zo dňa 31. 08. 2004; č. [REDAKČNÝ KOTÍK] (č. 1. 128) pritom vyplýva, že to bol práve [REDAKČNÝ KOTÍK], u ktorého bol telefonicky preverovaný predmetný príkaz na úhradu a „[REDAKČNÝ KOTÍK] ho akceptoval“.»

Podľa názoru sťažovateľa v predmetnom konaní došlo k prehliadnutiu vážnych skutkových zistení, ktoré privodili nesprávne rozhodnutie vo výroku vo veci samej a aj v ďalších výrokoch na tento výrok nadväzujúcich.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že uznesením najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zruší uvedené uznesenie a vec vráti tomuto súdu na ďalšie konanie, prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov konania v sume 316,54 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade všeobecného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namietal, že k porušeniu ním označených práv došlo uznesením z 11. apríla 2013, ktorým najvyšší súd jeho odvolanie zamietol. Zo sťažnosti v predmetnej veci vyplýva, že uznesením sp. zn. 1 Tdo V 11/2013 z 10. decembra 2014 doručeným sťažovateľovi 9. januára 2015 najvyšší súd vo veci sťažovateľa ním podané dovolanie odmietol.

Ústavný súd považoval v tomto prípade lehotu na podanie sťažnosti za zachovanú v súlade so svojou judikatúrou, v ktorej zaujal názor, že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu v tomto prípade vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, resp. porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12.

11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 11. apríla 2013. K namietanému porušeniu uvedených práv malo dôjsť v dôsledku toho, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci rozhodli arbitrárne, pretože:

- zo skutkových zistení nevyplýva záver, že zo strany sťažovateľa došlo k prisvojeniu si cudzej veci, ani záver o jeho povinnosti disponovať s vecou určitým spôsobom a nie je z nich čitateľný ani účel, s ktorým sa malo so zverenou vecou disponovať,

- v odôvodnení nie je obsiahnutý konkrétny odkaz na výpočet povinností, ktoré pre neho mali vyplývať, a z ktorého by bolo možné zhodnotiť účel zverenia veci a následne zhodnotiť aj naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery,

- zo skutkových zistení nevyplýva jednoznačný záver o jeho úmysle spáchať skutok, pre ktorý bol odsúdený,

- zo skutkových zistení nevyplýva záver o personifikácii skutočného vlastníctva obchodnej spoločnosti [REDACTED],

- záver o náhrade škody, ktorú bol zaviazaný uhradiť sťažovateľ, je s ohľadom na skutočnosť, že na trestnej činnosti sa mali podieľať aj ďalšie dve osoby, nespravodlivý a taktiež nebolo v súvislosti so škodou preukázané porušenie povinnosti ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu.

Ústavný súd preskúmal obsah odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 11. apríla 2013, v ktorom najvyšší súd v podstatnom uviedol:

«2) *K hmotnoprávnej stránke veci*

Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa

predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výroku napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný [REDAKOVANÉ] a že z jeho konania nastal tam uvedený následok.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného [REDAKOVANÉ] bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení v prevažnej miere odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie námietky obžalovaného [REDAKOVANÉ] vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom špecializovaného trestného súdu, až na námietku týkajúcu sa porušenia povinnosti mlčanlivosti u svedka [REDAKOVANÉ], považoval preto za neopodstatnené.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] bol už v minulosti uznaný za vinného z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. na rovnakom skutkovom základe, a to rozsudkom bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku z 27. apríla 2007, sp. zn. PK 1 Tš 8/2005. Tento rozsudok Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 11. októbra 2007, sp. zn. 2 Toš 6/2007, v celom rozsahu zrušil a vec aj v tejto časti vrátil bývalému špeciálnemu súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie tohto zrušujúceho uznesenia však neobsahuje absolútne žiadnu zmienku o procesných a hmotnoprávných chybách rozsudku súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa vyššie uvedeného trestného činu sprenevery a ani jedno slovo o tom, či v tejto časti je potrebné dokazovanie doplniť a prípadne v akom smere. Inak povedané, zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu je minimálne v tejto časti arbitrárne, a teda absolútne nepreskúmateľné, čo napokon na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8. novembra 2010 vo svojej záverečnej reči potvrdil aj obhajca obžalovaného [REDAKOVANÉ], keď povedal: „najvyšší súd tento bod nevytýkal, je to môj dojem, ale skutočne sa nezmienil ani jediným slovom, i keď sme podali v tejto časti pomerne rozsiahle odvolanie, vyvoláva to dojem, akoby na to najvyšší súd zabudol, no ale to je len môj

dojem“. Odvolací senát 5T najvyššieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti preto ani nemohol zistiť dôvody, ktoré viedli vo veci konajúci predchádzajúci odvolací senát k zrušeniu rozsudku v celom rozsahu, teda aj v časti týkajúcej sa len obžalovaného [REDACTED] a trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., ktorého spáchanie mu obžaloba kládla za vinu.

Rovnako podľa názoru senátu 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z vykonaných dôkazov (bez ohľadu na výpoveď [REDACTED], keďže tento svedok nebol zákonným spôsobom zbavený mlčanlivosti) bez akejkoľvek pochybnosti vyplýva, že obžalovaný [REDACTED] z titulu zmluvného zastúpenia obchodnej spoločnosti [REDACTED] s možnosťou nakladať so všetkým jej právami a majetkom na podklade plnej moci svedka [REDACTED] z 25. januára 2002 za pomoci osoby [REDACTED] využil svedka [REDACTED] tým spôsobom, že tomuto svedkovi 5. marca 2002 rozšíril podpisový vzor na účet obchodnej spoločnosti [REDACTED] vedený v [REDACTED] banke, ktorá osoba následne 6. marca 2002 prevodným príkazom previedla sumu 5.600.000,- Sk z účtu vyššie uvedenej obchodnej spoločnosti, pričom táto suma nebola použitá v prospech a ani v záujme obchodnej spoločnosti [REDACTED], o čom napokon jednoznačne svedčí aj dodatočne predložená fiktívna faktúra obchodnej spoločnosti – [REDACTED] Napokon suma 5.600.000,- Sk prevedená na účet obchodnej spoločnosti [REDACTED] vedený vo [REDACTED] bola svedkom [REDACTED] dňa 12. marca 2002 v hotovosti vybraná a odovzdaná osobe [REDACTED].

Uvedený skutkový stav potvrdzujú predovšetkým svedecké výpovede [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] a predovšetkým zabezpečené a vykonané listinné dôkazy, a to plná moc [REDACTED] pre obžalovaného [REDACTED] z 25. januára 2002, žiadosť obžalovaného [REDACTED] o rozšírenie podpisového vzoru k účtu obchodnej spoločnosti [REDACTED] vedený v [REDACTED] pre svedka [REDACTED] z 5. marca 2002, prevodný príkaz na sumu 5.600.000,- Sk zo 6. marca 2002, príkaz na výber v hotovosti na sumu 5.600.000,- Sk zo 12. marca 2002, faktúra číslo 2002 obchodnej spoločnosti [REDACTED] ako dodávateľa na sumu 5.600.000,- Sk pre odberateľa obchodnú spoločnosť [REDACTED]

██████████ z 2. marca 2002 a písomná žiadosť výkonného riaditeľa obchodnej spoločnosti ██████████ svedka ██████████ z 30. januára 2003, ktorou obchodnú spoločnosť ██████████ vyzýva na preukázanie plnenia v zmysle vystavenej faktúry.

Z vyššie uvedených svedeckých výpovedí vyplývajú tieto závery:

- svedok ██████████ na podnet obžalovaného ██████████ odmietol zrealizovať prevod finančnej hotovosti z účtu ██████████,

- svedok ██████████ sa stretol s obžalovaným ██████████ len raz, a to v ██████████ pri rozširovaní podpisového vzoru na účet ██████████ 5. marca 2002,

- obžalovaný ██████████ pred rozšírením podpisového vzoru svedkovi ██████████ osamote hovoril s nebohým ██████████,

- svedok ██████████ potvrdil, že pred uskutočnením prevodu z účtu ██████████ na účet ██████████ ho kontaktoval pracovník banky, ktorému potvrdil, že tento prevod realizuje obžalovaný ██████████, ktorý je oprávnený konať v mene ██████████,

- svedok ██████████ 12. marca 2002 uskutočnil z účtu ██████████: výber v hotovosti v sume 5.600.000,- Sk, ktoré odovzdal nebohému ██████████,

- svedkovia ██████████ a ██████████ sa videli prvýkrát až pri konfrontácii na polícii,

- faktúra č. 2002 bola zaslaná ██████████ až v priebehu mesiacov október - november 2002, pričom bol na nej dátum odoslania 2. marca 2002 a dátum splatnosti 6. marca 2002 s tým, že vyfakturované služby neboli nikdy zrealizované, čo svedok ██████████ konštatoval aj v urgencii zaslanej ██████████ z 30. januára 2003, ktorou sa domáhal predloženia dokumentácie,

- svedok ██████████ so základným vzdelaním ako konateľ spoločnosti ██████████ má ██████████ poskytnúť okrem iného prieskum trhu v oblasti výroby a predaja autobusov pre mestskú a prímestskú dopravu v SR a ČR, poradenstvo pri založení spoločnosti so zmiešanou zahraničnou a slovenskou majetkovou účasťou, prípravu podnikateľského plánu na dobu 5-10 rokov a zaškolenie pracovníkov,

- svedkovi ██████████ bol rozšírený podpisový vzor pre spoločnosť ██████████, ktorá prevodným príkazom podpísaným svedkom ██████████ 6. marca

2002 previedla sumu 5.600.000,- Sk na obchodnú spoločnosť [REDACTED], ktorej konateľom bol práve svedok [REDACTED], pričom podľa vlastného vyjadrenia bol už právoplatne odsúdený v inej trestnej veci, v ktorej na pokyn svedka [REDACTED] tiež robil tzv. bieleho koňa.

Dedukovať iné závery, než aké logicky vyplývajú z týchto svedeckých výpovedí aj v kontexte iných nepriamych dôkazov na seba nadväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich, môže len samotný obžalovaný [REDACTED] majúci právo brániť sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný a samozrejme jeho zvolení obhajcovia, ale nikto iný, pokiaľ by nechcel prísť do rozporu s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania.

V tomto smere neobstojí argumentácia obžalovaného [REDACTED] založená na svedeckej výpovedi [REDACTED] z dôvodov, ktoré v dostatočnom rozsahu rozviedol špecializovaný trestný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožnil. Rovnako podľa neho konanie obžalovaného [REDACTED], ktorý disponoval generálnou plnou mocou a napriek tomu pre vyššie uvedené odčerpanie finančných prostriedkov z účtu obchodnej spoločnosti [REDACTED] rozšíril podpisový vzor pre ďalšiu osobu, postrádalo akúkoľvek logiku, pokiaľ sa neberie do úvahy zisťná motivácia jeho konania, ktorým však naplnil znaky trestného činu sprenevery.

Pokiaľ ide o osobu [REDACTED], je potrebné ešte doplniť, že táto 23. apríla 2003 zomrela, pričom ako svedok dovtedy vypočutá nebola, keďže trestné stíhanie v tejto časti sa začalo až 7. júna 2004 a rovnako tak zomrel svedok [REDACTED], a to 12. apríla 2008, pričom jeho výpovede v tomto smere sú právne irelevantné, keďže dovtedy tento svedok správcom konkurznej podstaty nebol zbavený povinnosti mlčanlivosti. ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v trestnej veci obžalovaného [REDACTED] a spol. rovnako dospel k záveru, že v prípade [REDACTED] a [REDACTED] išlo o obchodné spoločnosti, ktoré boli priamo závislé od počtu nových vkladateľov a sumy vložených finančných prostriedkov, pričom bolo len otázkou času, kedy prílev nových peňazí nebude stačiť na vyplácania „starých“ klientov a celý systém sa zrúti, keďže v prípade týchto obchodných spoločností od počiatku boli ignorované všeobecne platné zásady nepretržitého trvania.

Pokiaľ ide o právne posúdenie teraz prejednávanej trestnej veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom, že konanie obžalovaného [REDAKOVANÉ] po stránke subjektívnej i objektívnej naplnilo znaky trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák.

Cudzia vec alebo iná majetková hodnota je zverená páchatelovi v prípade, ak je mu odovzdaná do faktickej moci spravidla s tým, aby s vecou alebo inou majetkovou hodnotou nakladal určitým spôsobom. Páchatel si prisvojí cudziu vec alebo inú majetkovú hodnotu, ktorá mu bola zverená, ak s vecou alebo inou majetkovou hodnotou naloží v rozpore s účelom, ku ktorému mu bola cudzia vec alebo iná majetková hodnota daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý marí základný účel zverenia. Prisvojením je teda aj také nakladanie páchatela s vecou alebo inou majetkovou hodnotou, ktorá má trvalo vylúčiť zverujúcu osobu z dispozície s vecou alebo inou majetkovou hodnotou.

V tejto súvislosti treba ešte dodať, že na rozdiel od podvodu získa páchatel sprenevery faktickú moc nad vecou alebo inou majetkovou hodnotou bez vyvolania omylu alebo zamlčania podstatných skutočností. Pokiaľ by však zverenie veci alebo inej majetkovej hodnoty bolo dosiahnuté vyvolaním alebo využitím omylu alebo zamlčaním podstatných skutočností, šlo by o trestný čin podvodu. V posudzovanom prípade došlo až následne k doručeniu fiktívnej faktúry (čo potvrdil svedok [REDAKOVANÉ] - konateľ obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]), ktorá mala len legalizovať konanie obžalovaného [REDAKOVANÉ] a ďalších vyššie uvedených osôb, ktoré neoprávnene odčerpali finančné prostriedky z účtu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]

Trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. sa dopustí ten páchatel, ktorý si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobí na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu.

V posudzovanom prípade konaním obžalovaného [REDAKOVANÉ] ako osoby, ktorej bol na podklade plnej moci zverený okrem iného aj majetok obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], došlo k trvalej strate majetkovej hodnoty vo výške 5.600.000,- Sk z dispozície tejto obchodnej spoločnosti v rozpore s účelom, ku ktorému bol tento majetok do dispozície obžalovaného [REDAKOVANÉ] zverený. Okolnosť, že na tomto

trestnom skutku participovali ako účastníci vo forme pomoci aj ďalšie osoby, a to minimálne už spomínaný nebohý [REDACTED] a svedok [REDACTED], nie je pre právne posúdenie konania obžalovaného [REDACTED] podstatné do tej miery, aby ho to ako priameho páchatela zbavovalo trestnej zodpovednosti.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného [REDACTED], že skutková veta neobsahuje konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa presného vymedzenia jeho zmluvného zastúpenia, na podklade ktorého disponoval s majetkom [REDACTED], odvolací senát 5T poukazuje na znenie tohto plnomocenstva z 25. januára 2002, z obsahu ktorého bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že išlo o plnomocenstvo všeobecné (generálne - mandatum generale) v zmysle § 31 OZ, ktoré splnomocňovalo obžalovaného [REDACTED] na všetky právne úkony s výnimkou tých, na ktoré zákon vyžaduje osobitné plnomocenstvo a tiež s výnimkou tých, pri ktorých zastúpenie nie je možné.

Rovnako pokiaľ ide o námietku obžalovaného [REDACTED], že skutková veta je absolútne nečitateľná a nejasná, keďže sa v nej neuvádza žiadne jeho konanie, ktoré by smerovalo k zavineniu, odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky naopak musí konštatovať, že skutková veta v dostatočnom rozsahu opisuje všetky zákonom stanovené znaky trestného činu sprenevery, a to tak po stránke objektívnej - sledujúc cieľ odčerpať majetok - pričom v ďalšej časti ho podrobne opisuje tak, že išlo o neoprávnenú a trvalú stratu majetkovej hodnoty vo výške 5.600.000,- Sk z dispozície obchodnej spoločnosti [REDACTED] v rozpore s účelom, ku ktorému bol tento majetok do dispozície obžalovaného [REDACTED] zverený na základe generálnej plnej moci, pričom po stránke subjektívnej obžalovaný [REDACTED] konal v priamom úmysle, keďže chcel týmto spôsobom porušiť záujem spoločnosti chránený zákonom a svojim konaním ho aj porušil - rozšírenie podpisového vzoru na osobu, ktorá realizuje prevod z jednej spoločnosti ([REDACTED]) a zároveň je konateľom v spoločnosti ([REDACTED]), na ktorú bol prevod realizovaný, pričom išlo o prevod, ktorý bol následne krytý faktúrou s fingovanými službami. Pokiaľ by nešlo o úmysel protiprávne odčerpať túto sumu z účtu [REDACTED], tak predsa mohol obžalovaný [REDACTED] na základe plnej moci sám zrealizovať túto finančnú operáciu a nemusel za tým účelom rozširovať podpisový vzor svedkovi [REDACTED].

Škoda veľkého rozsahu podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. s poukazom na nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 428/2005 účinného od 1. októbra 2005 predstavovala sumu 3.450.000,- Sk. Neskoršia právna úprava (Trestný zákon č. 300/2005 účinný od 1. januára 2006) z hľadiska časovej pôsobnosti je pre obžalovaného [REDAKOVANÉ] nepriaznivejšia.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj výrok špecializovaného trestného súdu o uloženom treste odňatia slobody obžalovanému [REDAKOVANÉ] a spôsobe jeho výkonu...

Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že stavu veci a zákonu zodpovedá aj výrok o náhrade škody. V tomto smere obžalovaným [REDAKOVANÉ] uplatnenú odvoláciu námietku týkajúcu sa totožnosti poškodenej strany považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky za bezpredmetnú, keďže bolo zistené a preukázané, že poškodenou stranou je [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v konkurze zastúpená [REDAKOVANÉ], ktorý právny stav doposiaľ nebol spochybnený žiadnym právoplatným rozhodnutím príslušného súdu.»

Z uvedeného je zrejmé, že okrem vlastných záverov prijatých v predmetnej veci, v ktorých sa najvyšší súd vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v jeho odvolaní, v odôvodnení svojho uznesenia z 11. apríla 2013 plne odkázal aj na odôvodnenie rozsudku špecializovaného trestného súdu z 8. novembra 2010, ktorého obsah bol taktiež ústavným súdom v tomto rozsahu preskúmaný.

Rozsudok špecializovaného trestného súdu z 8. novembra 2010 obsahuje podrobný popis v predmetnej veci vykonaných dôkazných prostriedkov a z nich vyplývajúcich skutkových záverov. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie v predmetnom konaní spochybňuje predovšetkým správnosť zhodnotenia vykonaného dokazovania, resp. vykonaných dôkazných prostriedkov a z neho vyplývajúcich záverov vo vzťahu k naplneniu jednotlivých znakov skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným.

Podľa zistenia ústavného súdu súdy zúčastnené na rozhodovaní v predmetnej veci svoje závery týkajúce sa naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu

(konanie, následok, príčinná súvislosť medzi konaním a následkom) sprenevery založili na viacerých svedeckých výpovediach, ako aj v konaní vykonaných listinných dôkazoch, na ktoré sa najvyšší súd vo svojom uznesení z 11. apríla 2013 jednoznačne odvoláva (s. 23 – 24) a z ktorých následne vyvodzuje závery, ku ktorým z nich dospel. Uvedené závery súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnej veci sa javia ako dostatočné a logické. Sťažovateľ namietal, že uznesenie najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 neobsahuje špecifikáciu ním porušenej povinnosti, avšak z uvedených dôkazov jednoznačne vyplýva logický záver, podľa ktorého nemôže byť v záujme žiadnej obchodnej spoločnosti, aby ktokoľvek nakladal s jej majetkom takým spôsobom, ktorým dôjde ku kráteniu jej obchodného imania zaplatením za fiktívne služby inému subjektu, a konanie smerujúce, resp. umožňujúce uskutočniť uvedený zámer, možno potom označiť ako prisvojenie si cudzej veci, a to spôsobom, ktorým bol základný účel zverenia zmarený. Podľa ústavného súdu práve opačný záver by bol v rozpore s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania. V súvislosti s námietkami vzťahujúcimi sa na nedostatočné odôvodnenie naplnenia subjektívnej stránky trestného činu v uznesení z 11. apríla 2013 najvyšší súd opäť správne a logicky podľa názoru ústavného súdu poukázal na konanie sťažovateľa, ktorým rozšíril podpisový vzor na nakladanie s účtom [REDACTED], zároveň konštatujúc, že takéto konanie sťažovateľa by ináč bez jeho finančnej motivácie logicky nemalo žiaden zmysel, keďže rovnako mohol zrealizovať uvedenú finančnú operáciu (prevedenie peňazí na účet inej spoločnosti) aj on sám na základe generálneho splnomocnenia vystaveného v jeho prospech, ktorým v tom čase disponoval. V uvedených súvislostiach sa následne aj námietky smerujúce proti výroku o náhrade škody javia ako irelevantné.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho uznesenia z 11. apríla 2013 dôsledne zaoberal argumentáciou sťažovateľa a hodnoverne sa s ňou vysporiadal s poukázaním na výsledky vykonaného dokazovania. Odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu z 11. apríla 2013 je založené na dostatočných a relevantných dôvodoch, poskytuje odpoveď na všetky skutkovo i právne relevantné otázky významné pre rozhodnutie v tejto veci a samotná nespokojnosť sťažovateľa s uvedenými

závermi najvyššieho súdu nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015